

EDUSKUNNAN VASTAUS 322/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkorajan ylittävistä yhteistyöstä

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi ulkorajan ylittävistä yhteistyöstä (HE 342/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 49/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

ulkorajan ylittävistä yhteistyöstä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Sovellettamisala

Tätä lakia sovelletaan Euroopan naapuruvälineestä osarahoitettaviin Euroopan unionin ulkorajat ylittävän yhteistyön yhteisten toimintaohjelmien valmisteluun, toimeenpanoon sekä ohjelmien toteuttamiseksi käytettävän rahoituksen myöntämiseen, hallinnointiin, valvontaan ja tarkastukseen, jollei Euroopan unionin lainsäädännössä muuta säädetä.

Tämän lain mukaiseen toimintaan sovelletaan lisäksi valtionavustuslakia (688/2001), jollei tässä laissa muuta säädetä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yhteisellä toimintaohjelmalla* ohjelmaa, jolla toteutetaan monivuotista ulkorajat ylittävää yhteistyötä ja jota rahoitetaan osaksi Euroopan unionin tuella;

2) *unionin rahoituksella* Euroopan naapuruvälineestä yhteisille toimintaohjelmille tuleva rahoitusta;

3) *kansallisella rahoituksella* Suomen valtion, kuntien ja muiden suomalaisten julkisyhteisöjen tuettavaan toimenpiteeseen osoittamaa rahoitusta, etuutta tai suoritusta, joka on rahana määriteltävissä;

4) *tuella* avustusta, joka myönnetään valtion, Euroopan unionin tai muista ohjelmaan osoitetuista varoista;

5) *tuen saajalla* julkis- tai yksityisoikeudellista oikeushenkilöä, joka vastaa ohjelmasta rahoitusta saaneen hankkeen toteuttamisesta tuen myöntäneelle viranomaiselle ja johtavalle tuen saajalle;

6) *johtavalla tuen saajalla* julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista hankkeiden käynnistämisestä ja toteuttamisesta vastaavaa tahoa, jonka hankkeen toteutukseen osallistuvat tahot ovat yhteisesti valinneet;

7) *kumppanimaalla* Venäjän federaatiota;

8) *rahoitus sopimuksella* komission ja yhteiseen toimintaohjelmaan osallistuvien maiden välistä sopimusta;

9) *tukisopimuksella* johtavan tuensaajan ja hallintoviranomaisena toimivan maakunnan liiton välillä tehtävää hankkeen rahoittamisesta tehtävää asiakirjaa;

10) *tukipäätöksellä* hallintoviranomaisen hankkeen rahoittamisesta tekemää päätöstä, joka tehdään seurantakomitean tai valintakomitean päätöksen perusteella;

11) *laajoilla infrastruktuuri-investointihankkeilla* täytäntöönpanoasetuksen 2 artiklan p-kohdan mukaisia hankkeita, joihin sisältyy työ-, hanke- tai palvelukokonaisuus, jolla on tarkkaan määritetty jakamaton tarkoitus ja selvästi määritetyt yhteisen edun mukaiset tavoitteet rajat ylittävien investointien toteuttamiseksi;

12) *kehittämishankkeella* määräraikaista hankesuunnitelmaan perustuvaa ohjelman tavoitteita toteuttavaa kehittämistoimintaa, jonka tarkoituksena ei ole tuottaa välitöntä taloudellista etua tuen saajalle;

13) *ENI-asetuksella* Euroopan naapuruusvälineen perustamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 232/2014;

14) *täytäntöönpanoasetuksella* Euroopan naapuruusvälineen perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 232/2014 nojalla rahoitettavien rajatylittävän yhteistyön ohjelmien täytäntöönpanoa koskevien erityissäännösten vahvistamisesta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 897/2014; ja

15) *rahoituslailla* alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annettua lakia (8/2014).

2 luku

Viranomaiset ja ohjelmatyö

3 §

Ministeriöt

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti kansalliselle viranomaiselle kuuluvista Euroopan naapuruusvälineeseen liittyvistä tehtävistä. Työ- ja elinkeinoministeriössä toimii myös täytäntöönpanoasetuksen 4 artiklan mukainen valvonnan yhteyspiste.

Ulkoasianministeriö vastaa Euroopan naapuruusvälineen rahoittaman ulkorajat ylittävän yhteistyön ulkosuhteisiin liittyvistä kysymyksistä.

4 §

Tarkastusviranomainen

Ohjelman tarkastusviranomainen toimii valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnon yhteydessä hoitaen sille Euroopan unionin lainsäädännössä ja tässä laissa säädetyt tehtävät.

Tarkastusviranomainen antaa lisäksi täytäntöönpanoasetuksen 25 artiklan 2 kohdan mukaisen kertomuksen ja lausunnon hallinto- ja valvontajärjestelmästä.

5 §

Tarkastajaryhmä

Tarkastusviranomaista avustaa tarkastajaryhmä, jonka puheenjohtajana toimii tarkastusviranomainen ja johon jokainen ohjelmaan osallistuva valtio nimeää jäsenensä.

Tarkastajaryhmän jäsenen vastuulla on toimittaa tarkastusviranomaiselle sen työtä varten edellyttämät tiedot menoista, jotka ovat aiheutuneet sen alueella ja kuuluvat hyväksytyyn tarkas-

tussuunnitelman mukaiseen toimintaan. Tarkastajaryhmän jäsen avustaa tarkastusviranomaista edustamansa valtion alueella tehtävien tarkastusten järjestämisessä. Venäjän federaation tarkastajaryhmän jäsen voi osallistua sen kansallisen osuuden käyttöön kohdistuviin tarkastuksiin tarkastusviranomaisen kanssa sen mukaisesti kuin Suomen tasavallan, Venäjän federaation sekä Euroopan unionin välisessä rahoitussopimuksessa sovitaan.

6 §

Hallintoviranomainen

Yhteisen toimintaohjelman hallintoviranomaisena toimii ohjelma-asiakirjassa nimetty maakunnan liitto.

Hallintoviranomainen vastaa yhteisen toimintaohjelman hallinnoinnista ohjelma-alueella moitteettoman varainhoidon periaatteita noudattaen ja hoitaa ne tehtävät, jotka Euroopan unionin lainsäädännössä ja tässä laissa on sille asetettu sekä tehtävät, joista rahoitussopimuksessa ja ohjelma-asiakirjassa on sovittu.

Hallintoviranomaisen on järjestettävä hallintonsa siten, että yhteisen toimintaohjelman täytäntöönpanoon, varainhoitoon ja sisäiseen tarkastukseen liittyvät tehtävät erotetaan toisistaan niin, että tehtävien riippumattomuus toisistaan voidaan varmistaa.

Hallintoviranomaisen tekemiin tarkastuksiin sovelletaan, mitä Euroopan unionin lainsäädännössä ja tässä laissa asiasta säädetään sekä mitä rahoitussopimuksessa asiasta on sovittu.

7 §

Seurantakomitea ja valintakomitea

Jokaisen yhteisen toimintaohjelman täytäntöönpanon seurantaa varten on asetettava täytäntöönpanoasetuksen 21 artiklan mukainen seurantakomitea, johon ohjelmaan osallistuvat maat nimeävät jäsenet. Seurantakomitean toimintaan

ja tehtäviin sovelletaan, mitä niistä säädetään täytäntöönpanoasetuksen 23 ja 24 artiklassa.

Valtioneuvosto nimittää seurantakomitean suomalaiset jäsenet. Suomalaisiksi jäseniksi voidaan nimetä ohjelma-alueen maakuntien liittojen, työ- ja elinkeinoministeriön, ulkoasiainministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä mahdollisuuksien mukaan ohjelma-alueen yrittäjien, yhdistysten ja kuntien edustajia. Työ- ja elinkeinoministeriö päättää vaihdoksista komitean kokoonpanossa suomalaisten jäsenten osalta. Seurantakomitean jäseniin ja kokoonpanoon sovelletaan lisäksi, mitä Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään.

Seurantakomitea voi asettaa erillisen hankkeiden valintakomitean. Seurantakomitea päättää valintakomitean kokoonpanosta ja sille annettavista tehtävistä. Valintakomitean suomalaiset jäsenet nimeää työ- ja elinkeinoministeriö.

Seurantakomitea voi kutsua asiantuntijoita. Seurantakomitean ja valintakomitean päätökset tehdään yksimielisesti.

Seurantakomitean ja valintakomitean suomalaiseen jäseneen tämän toimiessa tässä laissa tarkoitetuissa tehtävissä sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

8 §

Yhteinen toimintaohjelma

Ulkorajat ylittävää yhteistyötä toteutetaan monivuotisinä yhteisinä toimintaohjelmina, joiden valmistelussa, sisällössä, hyväksymisessä ja muuttamisessa noudatetaan, mitä Euroopan unionin lainsäädännössä ja tässä laissa säädetään.

Ohjelma-alueiden maakuntien liitot vastaaavat yhteistä toimintaohjelmaa koskevan ehdotuksen laatimisesta yhteistyössä muiden ohjelmaan osallistuvien valtioiden toimivaltaisten viranomaisten sekä valtion, kuntien ja muiden ohjelman toteuttamiseen osallistuvien tahojen kanssa.

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa 2 momentissa mainittujen esitysten perusteella ohjel-

maesityksen valmistelusta valtioneuvoston hyväksyttäväksi yhteistyössä muiden ministeriöiden, ohjelma-alueen maakuntien liittojen sekä muiden ohjelman toteuttamiseen osallistuvien tahojen kanssa. Ohjelmaesitysten kansallisen valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamisesta sekä kumppanuuden mukaisesta valmistelusta vastaa alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain (7/2014) 13 §:n mukainen alue- ja rakennepoliitiikan neuvottelukunta. Valtioneuvosto päättää ohjelmaesityksen hyväksymisestä Suomen osalta.

Yhteistä toimintaohjelmaa muutettaessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä ohjelmaa koskevien ehdotusten laatimisesta ja hyväksymisestä säädetään. Yhteisen ohjelman seurantakomitea voi kuitenkin päättää merkitykseltään vähäisistä muutoksista.

9 §

Rahoitus sopimus

Työ- ja elinkeinoministeriö allekirjoittaa täytäntöönpanoasetuksen 8 artiklan mukaiset ohjelmakohtaiset rahoitus sopimukset kuultuaan hallintoviranomaisina toimivia maakuntien liittoja. Rahoitus sopimuksen laatimisessa ja sisällössä noudatetaan, mitä niistä säädetään ENI-asetuksen 10 artiklan 8 ja 10 kohdissa ja täytäntöönpanoasetuksen 8 ja 9 artikloissa.

Rahoitus sopimukseen voidaan ottaa lisäksi muita ohjelman toimeenpanon edellyttämiä ja sopimuksen eri osapuolten vastuita täsmentäviä seikkoja.

Hallintoviranomainen voi tarvittaessa tehdä rahoitus sopimusta täydentävän Euroopan unionin ja tämän lain säädösten mukaisen yhteisymmärryspöytäkirjan tai muun vastaavan sopimuksen kumppanimaan viranomaisen tai tämän valtuuttaman tahon kanssa. Yhteisymmärryspöytäkirja tai muu edellä mainitun mukainen sopimus on toimitettava ennen allekirjoittamista työ- ja elinkeinoministeriölle tiedoksi.

10 §

Eräät täytäntöönpanojärjestelyt

Työ- ja elinkeinoministeriö tai yhteisen toimintaohjelman hallintoviranomainen voi asioissa, jotka eivät kuulu lainsäädännön alaan tai ole muutoin merkitykseltään huomattavia taikka eivät muutoin vaadi eduskunnan suostumusta, sopia tavanomaisina pidettävistä yhteisen toimintaohjelman hallinnointitehtävien täytäntöönpanoa koskevista järjestelyistä Euroopan komission ja muiden ohjelmaan osallistuvien valtioiden viranomaisten sekä Euroopan jälleerakennus- ja kehityspankin kanssa.

3 luku

Tukimenettely

11 §

Tuen saajat

Tuen saajia voivat olla yksityisoikeudelliset tai julkisoikeudelliset oikeushenkilöt, jotka täyttävät niille Euroopan unionin lainsäädännössä sekä tässä laissa asetetut edellytykset. Tuki myönnetään johtavalle tuen saajalle toimintaan, jota toteutetaan yhdessä muiden hankkeen toteutukseen osallistuvien tuen saajien kanssa.

12 §

Hanke

Hankkeen on täytettävä sille täytäntöönpanoasetuksessa ja tässä laissa sekä ohjelmassa ja rahoitus sopimuksessa asetetut edellytykset.

Johtava tuen saaja toimittaa hankehakemuksen tuen myöntävälle hallintoviranomaiselle ja allekirjoittaa hankkeen toteuttamisesta laadittavan tukisopimuksen hallintoviranomaisen kanssa.

Johtava tuen saaja vastaa hankkeen toteuttamisesta ja yhteydenpidosta hallintoviranomaisen kanssa.

Hankkeessa tulee olla vähintään yksi osapuoli ohjelmaan osallistuvista Euroopan unionin jäsenvaltioista ja kumppanimaasta.

13 §

Hallintoviranomaisen tehtävät tukimenettelyssä

Hallintoviranomaisena toimiva maakunnan liitto vastaa sekä Euroopan unionin rahoitusosuuden että sitä vastaavan kansallisen osuuden ja muun ohjelman toteuttamiseksi osoitetun rahoituksen myöntämisestä, maksamisesta, valvonnasta ja takaisinperinnästä.

Tarkemmat säännökset sisällytetään ohjelman rahoitus sopimukseen ENI-asetuksen 10 artiklan 10 kohdan mukaisesti. Tuen myöntämistä koskeva päätös osoitetaan johtavalle tuen saajalle.

Hallintoviranomainen tekee johtavan tuen saajan kanssa tukisopimuksen, joka sisältää ainakin myönnetyn tuen määrän ja tuen käytölle asetettavat Euroopan unionin lainsäädäntöön ja kansalliseen lainsäädäntöön perustuvat tuen ehdot. Lisäksi tukisopimuksessa on oltava maksamista ja takaisinperintää koskevat edellytykset sekä muut tuen saajalle asetettavat velvollisuudet.

14 §

Yleiset edellytykset ja tuen ehdot

Tuettavan hankkeen on oltava yhteisen toimintapohjan mukainen ja tuen tulee olla perusteltua sen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.

Tukea voidaan myöntää sellaisiin kustannuksiin, jotka ovat syntyneet sen jälkeen, kun hanketta koskeva tukisopimus on allekirjoitettu. Takautuvasti tukea voidaan myöntää täytäntöönpanoasetuksen 48 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisissa tapauksissa.

Tukea ei saa käyttää yleisenä toimintatukena.

Suomessa toteutettavien hankkeiden toimenpiteissä tuen käyttämisestä tavaroiden ja palvelujen hankintaan sekä urakalla teettämiseen nou-

datetaan julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) lisäksi, mitä täytäntöönpanoasetuksen 5256 artiklassa hankinnoista säädetään.

15 §

Tuen myöntäminen

Tuki myönnetään hankkeeseen hakemuksen perusteella hallintoviranomaisen hyväksymän kustannusmallin mukaan tai hankkeesta aiheutuvien hyväksyttävien todellisten tarpeellisten ja määrältään kohtuullisten kustannusten perusteella. Tukipäätökseen on otettava myönnettävän tuen määrä, tuen ehdot sekä maksamisen ja takaisinperinnän edellytykset. Tuki on myönnettävä seurantakomitean tai valintakomitean esityksen mukaisesti, jos hanke-esitys on Euroopan unionin ja hanketta koskevan kansallisen lainsäädännön sekä ohjelman mukainen. Lain ja ohjelman mukaisuuden varmistamiseksi on hallintoviranomaisen tehtävä tukipäätökseen ja tukisopimukseen tarpeelliset seuranta- tai valintakomitean esitystä tarkentavat muutokset.

Tuki voidaan myöntää myös täytäntöönpanoasetuksen 41 artiklan mukaisella ehdotuspyyntömenettelyn ulkopuolisella tavalla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukimuodoista, niiden määrätymisen perusteista, käyttökohteista ja enimmäismääristä tai osuuksista sekä menettelystä.

16 §

Hyväksyttävät kustannukset

Hankkeen kustannukset ovat hyväksyttäviä, jos ne ovat yhteisen toimintaohjelman mukaisia ja sovellettavan Euroopan unionin lainsäädännön ja tämän lain sekä muun hankkeeseen sovellettavan lainsäädännön mukaisia.

Tuki voidaan myöntää täytäntöönpanoasetuksen mukaisena toteutuneisiin kustannuksiin perustuvana tukena tai prosenttiperusteisena korvauksena, yksikkökustannuksina tai kertakorvauksena.

Tuki myönnetään hankkeesta aiheutuviin kustannuksiin, joista on vähennetty hankkeeseen välittömästi kohdistuvat tai siihen liittyvät tulot.

17 §

Tuen määrä

Tuki ei saa kattaa hankkeesta aiheutuvien kustannusten täyttä määrää, ja tuen saajan tulee itse osallistua hankkeesta aiheutuviin kustannuksiin, jollei poikkeamiseen ole erityisiä syitä tai jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä tai ohjelmasta muuta johdu. Teknisen tuen hankkeissa tuki voi kattaa kaikki hyväksyttävät kustannukset.

18 §

Tuen hakeminen

Tukea haetaan asianomaisen ohjelman hallintoviranomaisena toimivalta maakunnan liitolta.

Tuen hakemisessa noudatetaan, mitä siitä säädetään täytäntöönpanoasetuksessa ja ohjelmasiakirjassa.

19 §

Tukisopimus

Ohjelman hallintoviranomaisena toimiva maakunnan liitto tekee tuen myöntämistä koskevan päätöksen perusteella tukisopimuksen ohjelmaa toteuttavien hankkeiden kanssa. Tuen käyttöä koskevaan tukisopimukseen on otettava myönnetyn tuen määrä ja tässä laissa säädetyt tuen ehdot sekä maksamisen ja takaisinperinnän edellytykset. Tukisopimukseen tulee lisäksi ottaa ne Euroopan unionin lainsäädännössä ja rahoitussopimuksessa asetetut ehdot ja edellytykset, jotka olennaisesti vaikuttavat tuen käyttöön ja maksamiseen.

20 §

Tuen maksaminen

Tuen maksamista haetaan tuen hallintoviranomaisena toimivalta maakunnan liitolta. Viimeisen erän maksamisen edellytyksenä on, että tuen myöntäneelle viranomaiselle on toimitettu hyväksyttävä selvitys hankkeen toteuttamisesta ja varojen käytöstä sekä rahoituksen toteutumisesta tukipäätöksen mukaisesti. Maksatuksen hakemiselle voidaan asettaa määräaika.

Maksatushakemukseen on liitettävä riippumattoman tilintarkastajan tekemä varmistus siitä, että tuotteet ja palvelut on toimitettu ja että tuen saajat ovat maksaneet ilmoittamansa menot. Suomalaisen tilintarkastajan on täytettävä 21 §:n 2 momentissa tilintarkastajalle asetettavat edellytykset.

Tuen myöntävä viranomainen voi päättää, että se maksaa hankkeelle ennakkoa Euroopan unionin ja sitä vastaavasta kansallisesta rahoitusosuudesta sekä muusta ohjelmalle osoitetusta rahoitusosuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä maksamisesta, maksamisen hakemiselle asetettavasta määräajasta sekä ennakkoa koskevasta menettelystä ja ennakon määrästä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

4 luku

Yhteisten toimintaohjelmien valvonta

21 §

Tarkastusviranomaisen tarkastusoikeus

Tarkastusviranomaisella on oikeus suorittaa varojen käyttöön liittyviä hallintoviranomaiseen ja tuen saajiin liittyviä tarkastuksia. Yksittäistä hanketta tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee hanketta ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan.

Tarkastusviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan tuen saajaan

kohdistuvan 1 momentin mukaisen tarkastuksen puolestaan. Suomalaisen tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (459/2007) tarkoitettu tilintarkastaja.

Tilintarkastajaan sovelletaan tämän toimiesä tässä laissa tarkoitetuissa tehtävissä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

Tarkastuksen asianmukaista suorittamista varten viranomaisella tai tilintarkastajalla on oikeus päästä tuettavan toimenpiteen ja tuen käytön kannalta merkityksellisiin rakennuksiin, toimitiloihin tai paikkoihin ja tarkastaa näitä sekä tuen saajan olosuhteita, tietojärjestelmiä ja asiakirjoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus ottaa asiakirjat ja muu tuen käyttöön liittyvä aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen asianmukainen suorittaminen tätä edellyttää. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Yhteiseen toimintaohjelmaan osallistuvissa valtioissa tehtävään tarkastukseen sovelletaan asianomaisen kansallisen lainsäädännön lisäksi, mitä Euroopan unionin lainsäädännössä asiasta säädetään sekä mitä rahoitussopimuksessa asiasta on sovittu.

22 §

Hallintoviranomaisen tekemät tarkastukset ja tarkastusoikeus

Hallintoviranomainen vastaa myöntämänsä rahoituksen käytön seurannasta ja valvonnasta siten kuin siitä Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään ja mitä rahoitussopimuksessa on sovittu.

Hallintoviranomaisen on huolehdittava rahoitettujen palveluiden ja tuotteiden tarkastuksesta siten kuin Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään. Hallintoviranomaisen tekemiin tarkastuksiin sovelletaan, mitä tässä laissa ja Euroopan unionin lainsäädännössä asiasta säädetään.

Hallintoviranomainen voi suorittaa tuen saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Yksittäistä hanketta tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee hanketta ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan.

Tarkastuksen asianmukaista suorittamista varten viranomaisella tai tilintarkastajalla on oikeus päästä tuettavan toimenpiteen ja tuen käytön kannalta merkityksellisiin rakennuksiin, toimitiloihin tai paikkoihin ja tarkastaa näitä sekä tuensaajan olosuhteita, tietojärjestelmiä ja asiakirjoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus ottaa asiakirjat ja muu tuen käyttöön liittyvä aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen asianmukainen suorittaminen tätä edellyttää. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Hallintoviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan 3 momentissa mainitun tarkastuksen. Ulkopuolinen asiantuntija voi hallintoviranomaisen pyynnöstä avustaa tarkastuksessa. Tilintarkastajaan ja ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan, mitä 21 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Yhteiseen toimintaohjelmaan osallistuvissa valtioissa tehtävään tarkastukseen sovelletaan asianomaisen kansallisen lainsäädännön lisäksi, mitä Euroopan unionin lainsäädännössä asiasta säädetään sekä mitä rahoitussopimuksessa asiasta on sovittu.

23

Tarkastettavan velvollisuudet

Tarkastettava on velvollinen 21 ja 22 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittamiseksi ilman aiheutonta viivytystä korvauksetta esittämään tarkastajalle kaikki tarvittavat tiliasiakirjat sekä muun rahoitukseen käyttöön liittyvän aineiston samoin kuin muutoinkin avustamaan tarkastuksessa.

24 §

Valvonnan yhteyspiste

Valvonnan yhteyspiste toimii työ- ja elinkeinoministeriössä. Sen tehtävänä on ohjelma-asiakirjan mukaisesti seurata ohjelmien hallinnollisen valvontajärjestelmien toimivuutta ja avustaa tarvittaessa hallintoviranomaisen tekemissä tarkastuksissa ja tarkastuksiin liittyvissä kysymyksissä.

25 §

Virka-apu

Tarkastusviranomaisella ja hallintoviranomaisella on oikeus saada poliisilta sekä tulli- ja veroviranomaiselta korvauksetta virka-apua 21 ja 22 §:n mukaisen tarkastuksen suorittamiseen.

5 luku

Erinäiset säännökset

26 §

Tietojen saanti

Tietojen saantiin sovelletaan, mitä rahoituslain 28 §:ssä ja täytäntöönpanoasetuksen 74 artiklassa säädetään työ- ja elinkeinoministeriön, maakunnan liiton ja tarkastusviranomaisen tietojensaantioikeudesta.

27 §

Tietojen julkisuus ja luovuttaminen

Tietojen julkisuuteen ja tietojen säilyttämiseen sovelletaan mitä rahoituslain 30 §:ssä säädetään työ- ja elinkeinoministeriön, hallintoviranomaisen ja tarkastusviranomaisen velvollisuudesta luovuttaa ja säilyttää tietoja.

28 §

Tuen takaisinperintä ja maksamisen lopettaminen

Hallintoviranomainen vastaa tuen takaisinperinnästä siten kuin rahoituslain 37 §:ssä ja Euroopan unionin lainsäädännössä asiasta säädetään.

Työ- ja elinkeinoministeriön oikeudesta periä takaisin hallintoviranomaiselle maksetut varat sovelletaan, mitä rahoituslain 41 §:ssä säädetään.

29 §

Vastuu takaisinperimättä jääneestä tuesta

Valtion velvollisuudesta suorittaa aiheettomasti maksettu ja takaisin perimättä jäänyt Euroopan unionin tuki sovelletaan, mitä Euroopan unionin lainsäädännössä asiasta säädetään.

Sen jälkeen, kun valtio on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla maksanut siinä tarkoitettun tuen yhteiselle hallintoviranomaiselle, valtiolla on oikeus saada maksamansa tuen määrä johtavalta tuen saajalta.

30 §

Yhteisen toimintaohjelman seurannan tietojärjestelmä

Hallintoviranomainen ylläpitää rahoitettavia hankkeita koskevaa yhteisen toimintaohjelman tietojärjestelmää, jonka on täytettävä sille tässä laissa ja Euroopan unionin lainsäädännössä asetetut vaatimukset.

31 §

Muutoksenhaku

Maakunnan liiton tekemään päätökseen haetaan muutosta niin kuin kuntalaissa (410/2015) oikaisuvaatimuksen tekemisestä ja kunnallisvalituksesta säädetään.

Hankkeiden valintaperusteita tai hankkeiden valintaa ja rahoitusta koskevaan seurantakomi-

tean päätökseen tai valintakomitean lausunnon vahvistamista koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

32 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Tällä lailla kumotaan ulkorajayhteistyön hallinnosta annettu laki (500/2008). Ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyyn tukeen sovelletaan tuen myöntämisaikana voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin muutoksiin.

Helsingissä 3 päivänä maaliskuuta 2015